Nʀ 28

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Piątek dnia 6 Marca v. s. 1825 roku.

FRANCYA.

Paryż dnia 15 lutego.
(z Korrespondenta Hamburskiego).

Margrabia *Saisseval* wydał godne uwagi pismo, w odpowiedzi na dzieło X. *Pradtą: sur l' émigration et les colonies.*

Gazeta *Aristarque* utrzymuje, że Lord *Strangford*, ma znowu wkrótce powrócić do swych czynności w *Stambule*, które teraz sprawuje *P. Turner.*

Podług listów z *Madrytu*, przepędzono tam karnawał bardzo skromnie. Piękne hiszpanki tęsknią po wspaniałych balach, które w roku przeszłym o tym czasie wydawał tam P *Ouvrard*.

P. *Dupin* złożył *Delfinowi* nowe wydanie wybornego dzieła o podróży swojey do Anglii.

— *Dnia* 26. —
(z *Gaz. Jour. d. Deb.*).

Dzisia o godzinie 8mey zrana, Król po wysłuchaniu mszy ś., z *Delfinem* wyjeżdżał na polowanie do *Saint-Germain*, a wieczorem o 5tey powrócił.

Xiężna *Berry* zaszczyciła obecnością swą wystawienie obrazow pierwszego rzędu, które mają bydź publicznie przedawane.

Małżonka Delfina, darowała 300 fr. na kościoł w gminie *Cornusson.*

O godzinie 8mey wieczorem Król w sali tronowey przyymował prezesa i sekretarzów Izby Parów, którzy J. K. M. złożyli projekt do prawa, o rozbojach morskich, przyjęty przez Izbę na posiedzeniu wczorayszem.

Ostatniego piątku smutny tu zdarzył się przypadek, który mocno przeraził licznych przyjaciół sławnego naszego chemika P. *Thénard.* Podczas lekcyi w szkole politechniczney, chcąc wypić nieco wody z cukrem, przez omyłkę wziął szklankę, w którey była solucya sublimatu *corrosif*, nie dawno przez niegoż samego preparowana, i połknął jey pełną gębę. Rychła pomoc licznie około niego wtedy zgromadzonych osób, a nadewszystko P. *Dupuytren*, zdołały wprędce zupełnie wypędzić materyą trucizny. Żadnego już nie masz niebezpieczeństwa; wszystko owszem rychły i zupełny powrót do zdrowia obiecuje. — N. Delfin raczył przez swoich szambellanów dowiadywać się o P. *Thénard*, tegoż dnia, którego zdarzył się ten przypadek.

Przez post wielki, Król będzie prezydował na Radzie we czwartek, zamiast środy.

Rada główna departamentu Sekwany, na wniosek prefekta departamentu, postanowiła: „Prosić J. K. M., ażeby miastu Paryżowi pozwolono było przez uroczystości publiczne obchodzić obrząd koronacyi N. Pana; również prosić J. K. M., ażeby, przykładem Nayjaśnieyszych Swych Przodków, raczył obecnością Swoją udarować Ratusz miasta.“

Papavoine, znajomy z podeyrzenia o zabóystwo dwoyga dzieci, *Gerbad*, przekonany o tę zbrodnią, na śmierć skazany został. Po wysłuchaniu wyroku, kiedy go żandarmowie z izby sądowey wyprowadzali wykrzyknął: *odwołuję się do sprawiedliwości bozkiey*; do obrońcy swego przemówił: *Jestem WP. bardzo obowiązany. — Żałuję tylko mojey nieszczęśliwey matki.*

(z *Gazety Hamb. Börsen Halle*).

Wczora przyymował Król Jmć Nuncyusza, a dzisia polował w *St. Germain.*

Niewiemy, zkąd gazeta angielska *Courier*, otrzymała wiadomość, którą od kilku dni umieszcza, że w *Paryżu* będzie *Kongres*; zapewnie są to tylko jego domysły“ Tak wyraża gazeta *Etoile*, która od niedawnego czasu umieściła też wiadomość i przypisywała to *Francyi* za naywiększą chwałę.

PP. *Lamartine* i *Pougerville* nie podali się na kandydatow do akademii francuzkiey. Francuzka akademia obrała na mieyscu ś. p. Hrabiego *Ferrand*, P. *Cas. Delavigne*, większością głosów 26 przeciw jednemu, który był za Margrabią *Valori.*

(z *Korrespondenta Warszawskiego*)

Na giełdzie tuteyszey panuje naywiększa czynność; pokazują się wielcy kapitaliści i zawierają znaczne układy. Są oni mocno przekonani, iż prawo wynagrodzenia emigrantów i zniżenie stopy procentowey, będzie z łatwością przyjęte w obu izbach.

Słychać, iż rząd niderlandzki wchodzi w układy z rządem francuzkim ze względu wynagrodzenia emigrantów.

HISZPANIJA.

Barcellona d. 13 lutego.
(z Korrespondenta Warszawskiego)

Intendent policyi w prowincyi Walencyi ogłosił królewskie postanowienie, następującey treści: „Ponieważ J. K. Mość został uwiadomionym, iż rewolucyoniści i ich stronnicy, w taki sposób tłumaczą sobie zawarty między Królem Jmcią Hiszpańskim i Królem Francuzkim układ, jakoby celem było Rządu francuzkiego, zaprowadzenie rządu konstytucyynego w Hiszpanii, więc jest wolą J. K. Mości, aby podobne wieści urzędownie zostały odwołane.“

Kapucyni naprawiają dla siebie opuszczone w tey prowincyi klasztory. W dniu 11 lutego położono kamień węgielny do nowey budowy klasztoru w Granollers.

Madryt d. 14 lutego.
(z Korrespondenta Hamburskiego).

Mówią o mianowaniu prezydenta Wielkiey Rady Orderów i wymieniają Xiążęcia *Alago*, na to znakomite mieysce.

Załoga hiszpańska w *Badajoz* ma bydź znacznie powiększona.

Burgos dnia 8 lutego.
(z teyże gazety.)

Od kilku dni krąży pogłoska, iż ma przechodzić znowu przez *Bidassoa* mocna dywizya woysk francuzkich, dla zajęcia leż w okolicach górnego *Ebru*, a potym pociągnie do *Estramadury* i *Galicyi.*

Z przyczy zaburzeń w prowincyi *Valladolid*, powieszono tam czterech ludzi.

Tolosa dnia 13 lutego.
(z teyże gazety.)

P. *Feneche*, naczelnik biura w ministeryum

woyskowem przejeżdżał tędy w szczególném poleceniu do Francyi.

Na naywyższy rozkaz uwięziono tu nagle prezydenta woyskowey kommissyi tuteyszey prowincyi, brygadyera *Tomasa*.

Alkad *Sacoa* w *Irun* kazał urzędnikom celnym zabrać na morzu dwa czółna, ładowane pieniędzmi, przeznaczone do *Bajony*: w jednym znaleziono 40,000, a w drugim 100,000 realów.

Anglia.

Londyn dnia 19 lutego.

(z Korrespondenta Warszawskiego).

Deputacya towarzystwa katolików w Dublinie, upraszała, aby wolno jey było przez wybranych adwokatów, przymówić się u kratek Izby w sprawie swojey. Odrzucono tę prośbę większością 222 kresek przeciwko 89.

W liście pisanym w Caracas czytamy. „Wielki uczyniono krok w postępie cywilizacyi. Walka byków nazawsze zniesioną została.“

— *Dnia* 20 —

We czwartek, deputacya od kupców i właścicieli plantacyi w Indyach Zachodnich, naradzał się z ministrami, względem zmnieyszenia opłaty od kawy, cukru i rumu.

Deputacya związku katolickiego z Dublina, zaraz za przybyciem swojém do Londynu odwiedziła P. Franc. Burdett.

Donoszą z Maranhao, pod dniem 15 stycznia, że Lord Cochrane, przywrócił tam zupełną spokoyność, a Wielkorządzca Bruce wspólnie z 18 innemi więźniami Stanu, do Rio odesłany został.

Birmani puszczają na wolność wziętych w niewolę anglików z zastrzeżeniem, ażeby więcey przeciwko nim niewalczyli; żeby jednak mogli poznać tych, którzyby dane słowo złamali, puszczając na wolność jenca, ucinają mu prawe ucho.

Rząd mexykański postanowił bydź bardzo ostróżnym w udzielaniu praw obywatelskich cudzoziemcom, ażeby źle myślący i szpiegowie nieprzyjaznych krajów, w kraju łatwego niedoznawali schronienia.

Rząd kolumbiyski wydał wyrok, nieuznający zwierzchnictwa Oyca świętego, i stanowiący wolność wszelkich wyznań w krajach swoich.

Gazeta Kuryer jest tego zdania, że po odbytey koronacyi Karola X, odbędą się w Paryżu dyplomatyczne ważne obrady, do których Anglia należeć nie będzie, z powodu, że Xiążę Northumberland, nadzwyczayny nasz poseł na tę uroczystość, nie zaymuje się wcale interessami politycznemi, ani dyplomatycznemi.

— *Dnia* 22. —

(z Gaz. Journal de Francfort).

D. 16 P. Fryderyk *Catcart* przedstawiany był Królowi, jako mianowany ministrem pełnomocnym J. K. M. przy seymie Związku Niemieckiego.

Król *Nowey-Zelandyi, Tipahir Coupa*, przybył do *Liverpool*. Żądza oglądania *swego brata, Jerzego* IV, i zawarcia z nim traktatu, sprowadziła go do Anglii. Całe jego ciało różnemi kolorami nadzwyczaynie jest malowane.

— *Dnia* 25. —

(z Gazety Börsen Halle).

We wtorek Król Jmć dał wysłuchanie Hrabiemu *Bathurst* i Hrabiemu *Münster*, tegoż dnia Hrabia *Harowby* pracował w ministeryum spraw zagranicznych: a we środę wyjechali do *Windsor*.

Pan *Canning* z przyczyny wielkiego przeziębienia z domu nie wychodzi, jednak, podług gazety *Courier*, ma się nieco lepiey.

Zezwolono na podanie bilu względem utworzenia towarzystwa kanału, łączącego ocean atlantycki, z oceanem wielkim.

W Izbie niższey Pan *Hume* otrzymał wczora odnowienie przeszłorocznego komitetu, do rozważenia: czy pozyteczniey jest pozwolić, czy zabronić, wywożenia machin.

Podano urzędowie parlamentowi pisma względem woyny z *Birmanami*, a wczorayszy dodatek do gazety nadworney zawiera depesze od Lorda *Amherst*, datowane d. 14 lipca i 6 września, które nic nowego nie zawierają.

Gazeta nadworna sobotnia zawiera rozkaz rady, podług którego, cło wchodowe, od kawy, kakao, tytuniu, pieprzu, wódki, wina i innych zagranicznych towarów, zamiast, jak dotąd pobierane było na komorach (wyjąwszy herbatę), od pierwszego kwietnia wyłącznie przeydzie pod dozor kommissarzy celnych.

Saletra podniosła się od 21 do 32—34 s. co początkowie sprawiało wielką niespokoyność; atoli cena wszystkich towarów podniosła się, z przyczyny wielkiey obfitości krążących pieniędzy, a tym bardziey, że tego artykułu pomnożyła się potrzeba do Grecyi i południowey Ameryki, tudzież z przyczyny powiększenia woyska naszego.

Papiery skarbowe Danii, Pruss, Rossyi i Austryi podniosły się, z przyczyny, iż powszechnie mówią, że ma bydź wniesione zniżenie procentów, za dobrowolnem zgodzeniem się właściciela, jak tu już się stało, i odmieniono we Francyi, za upoważnieniem rządów *al pari* wykupować.

Xiążę *York* dla bolu w kostce u nogi nie wychodzi z domu.

(z Korrespondenta Hamburskiego.)

W *Chatam* spuszczono z warstatu nowy liniowy okręt 84działowy *Formidable*, a potym założono drugi okręt liniowy.

Zawiązało się tu towarzystwo osad w Kolumbii, które przyymuje tylko angielskich osadników.

Między 371 prośbami, podanemi do Parlamentu, 22 jest o koleje zalazne. a 36 o inkorporacye towarzystw. Naywięcey zaś jest względem drog i stawienia mostów.

Wielu z naszych magnatów Xiążę *Talleyrand* zaprosił do *Rheims*, na koronacyą *Karola X*.

Podług gazety *Morning Chronicle*, od czasu mowy królewskiey, miały zayść okoliczności, które wielki wpływ mają na stosunki zewnętrzne Anglii.

Kommunikacya przez statki parowe między *Londynem* a różnemi miastami kraju nabiera większey rozciągłości, do czego się naybardziey przykładają dwie nowo zawiązane kompanije.

Wczoraysza gazeta *Goniec*, zawiera list prywatny z *Kadyxu*, pod d. 5 lutego, w którym znayduje się smutne opisanie podupadnienia tego tak sławnego i kwitnącego miasta.

Austrya.

Wiedeń dnia 20 lutego.

(z Korrespondenta Hamburskiego.)

Cesarz Jegomość, który od kilku dni był nieco chory, przyszedł do zupełnego zdrowia.

Gazeta *Dostrzegacz Austryacki* odwołała dawniey ogłoszoną wiadomość o wylądowaniu woysk egiptskich pod *Modon*.

Hrabia *Bernstorff* poseł duński przy dworze naszym, tu przybył.

Prussy.

Królewiec 21 lutego.

(z Gazety Warszawskiey.)

Ze okręty z ładunkami swemi toną na morzu, nie jest to nic nadzwyczaynego; lecz aby okręt z ładunkiem swoim utonął *na lądzie* i to jeszcze w wodzie, wypadek taki jest rzadkim i podobno nigdy jeszcze niesłychanym. Okręt królewiecki *Spekulant*, pod kapitanem *Schütt*, płynąc z *Amsterdamu* do *Królewca*, mocno uszkodzony, został przyprowadzony d. 10 listopada r. z. do *Tönning*; ładunek złożono do tamecznego magazynu królewskiego, a okręt dla naprawy na ląd wyciągniono. Naprawa ta miała już bydź za kilka dni ukończoną, i okręt miał udać się w dalszą drogę, gdy w nocy z d. 3 na 4 lutego woda w *Tönning* tak wysoko wezbrała, iż wcisnęła się do składu, ładunek tam złożony przemoczyła i rozrzuciła, tak, że może bydź uważanym za zepsuty i stracony; o-

kręt zaś mimo wszelkich środków ostróżności porwała z warsztatu i zapewne pogruchotała, a przynaymniey do dnia 8 b. m. żadney o nim nie miano wiadomości.

Dnia 4 marca.

Donoszą z *Gdańska*, iż tam ciągle kupują drzewo, i że tylko braknie okrętów do przewiezienia go za granicę. W miesiącu styczniu zawinęło do *Gdańska* 6 okrętów, to jest 3 z drzewem, 1 z konopiami, 1 ze lnem, i 1 bez towarów; wypłynęło zaś ogółem 35 okrętów z drzewem, lnem, konopiami, mąką, jęczmieniem, oraz różnemi towarami i sprzętami; z tych 29 udało się do portów angielskich, 2 do duńskich, 1 do pruskich, 1 do niderlandzkich i 2 do anzeatyckich. *Wisłą* przybyło 43 statków. W ciągu tegoż miesiąca żaden okręt ani zawinął do *Elbląga*, ani stamtąd wypłynął: *Wisłą* zaś przybyło tam 64 statków z żytem, i 13 z innemi płodami.

Niemcy.

Od brzegów Menu d. 25 lutego
(z Gazety Warszawskiey).

Przez powódź d. 4 b m. tamy i śluzy we wszystkich prawie powiatach królestwa hannowerskiego zostały zniszczone. Blisko *Würsten* woda wezbrała na 2 stopy wyżey tam. Nie można jeszcze wyrachować zrządzoney szkody. Naywięcey atoli ucierpiały okolice *Freyburga*, *Neuhaus* i *Ostęn*, gdzie mieszkańcy dla raptownego wzbierania się wody, myśleli tylko o ratowaniu życia. W okolicy *Neuhaus* postrzeżono, iż d. 3 b. m. wszystkie źrzódła wyschły, i dopiero po dniu 7 b. m. znowu do dawnieyszego stanu powróciły.

Powódź d. 3 i 4 b. m., która wszystkie tamy nad morzem i rzekami tak w Fryzyi wschodniey, jako też we wszystkich ościennych krajach i t. d. zalała, zrządziwszy przeszło 3 miliony talarów szkody w zasiewach zimowych, sprzętach, domach, bydle i t. d. nauczyła, iż wszystkie wspomnione tamy były o pół trzeciey stopy za niskie. Przy teraźnieyszey więc ich naprawie, mają bydź także do stosowney wysokości podwyższone.

— *Dnia 27.* —

Z powodu otwartey sukcessyi do Xięztwa Sasko-Gothaskiego i Altenburgskiego, zaraz w dniu 11 z. m. to jest w dniu wspólnego przez trzy pozostałe Xiążęco-Saskie rodziny objęcia w posiadłość xięztw pomienionych, ogłosił Xiążę Meiningski, iż na potwierdzenie tymczasowego rządu zezwolił jedynie w chęci utrzymania pokoju Związku niemieckiego; iż rząd ten istotnie uważać należy za tymczasowy i w niczym nieuwłaczający wyłącznym prawom Xięcia Meiningskiego; że nakoniec oświadcza się przeciw wszelkiemu podziałowi kraju. Xiążęta zaś Hildburghauzeński i Koburgsko-Saalfeldski pod d. 13 z. m. oświadczyli: iż rząd wspólny póty trwać musi, póki przez ugodę lub wyrok prawny inaczey postanowionem nie będzie; iż wyłączne do sukcessyi prawo Xięcia Meiningskiego nie jest ani ugruntowane, ani uznane; iż owszem według familiynych układów pierwszeństwo należy się rzeczonym Xiążętom; iż nareszcie spodziewają się, że poddani xięztw w sporze będących zostaną wierni swym powinnościom.

Niderlandy.

Bruxella dnia 22 lutego.
(z Gazety Warszawskiey.)

Mieszkańcy kraju naszego okazują dobroczynność swoję wielorakiemi sposobami. I tak kamieniarze w *Alkmaar* postanowili przez 6 dni pracować codzień dwie godziny dłużey, i przewyżkę dziennego zarobku poświęcić na wsparcie nieszczęśliwych, dotkniętych powodzią. Składki zbierane tym celem w *Amsterdamie*, wynoszą już przeszło 2 miliony złotych hollenderskich.

— *Dnia 23* —

Król Jmć, oprócz 100.000 złotych hollenderskich, dał jeszcze 4,500 takichże złotych na wsparcie nieszczęśliwych poddanych, dotkniętych powodzią w północney Hollandyi.

Naprawa tam w prowincyach *Dronthe*, *Ober-Yssel* i *Fryzyi*, idzie z pospiechem. Naprawa tamy w *Lemmer*, którą woda w 13 mieys cach przerwała, kosztować będzie blisko 500,000 złotych hollenderskich.

— *Dnia 25.* —

Słychać, iż Xiążę Oranii wyjedzie na początku przyszłego miesiąca do *Petersburga*, zkąd powróci razem z dostoyną małżonką swoją.

List prywatny z *Fryzyi* wschodniey donosi, iż w tameczney prowincyi woda zalała przeszło 300,000 morgów gruntu, a szkoda zrządzona przez powódź w tamach, domach, bydle i towarach wynosi naymniey 5 milionów talarów. Z 32 powiatów Fryzyi, jest tylko 7, których woda morska nie zalała. W *Zwoller-Kerspel* utonęło 25 ludzi, 2868 sztuk bydła, 90 koni, 49 owiec i 104 wieprzów, 31 domów zostało zupełnie zniszczonych, 53 stało się niemieszkalnemi, a wszystkie inne są mniey więcey uszkodzone. W *Isselmünden* utonęło 35 ludzi i 600 sztuk bydła, a przeszło 100 domów zostało zniszczonych lub uszkodzonych.

Pierwsza Izba Stanów powszechnych ukończyła d. 23 b. m. obrady o projekcie do prawa względem zakazu pieniędzy francuzkich, i większością kresek tenże projekt przyjęła.

Włochy.

Rzym d. 10 lutego.
(z Korrespondenta Hamburskiego.)

Jego Świątobliwość raczył udarować woyskowym orderem *Chrystusa*, konsula swojego na wyspach Jońskich Margrabiego *Karola Ribas* i X. *Bindi*, biskupa *Montalcino* policzył do biskupow assystentow stolicy papiezkiey.

Niedawno młodzieniec z *Wittemberga*, imieniem *Rodolf*, wyznania ewangelickiego, przeszedł do kościoła rzymsko-katolickiego, którego Patryarcha antyocheński konfirmował.

Nakoniec spełnione zaszło życzenie oddawna powtarzane, widzieć wystawienie dzieł *artystów niemieckich*: są do tego przeznaczone teraz dwie nie wielkie sale, należycie oświecone; które przez trzy dni co tydzień otwarte będą.

— *Dnia 12.* —
(z Korrespondenta Warszawskiego).

Postanowieniem niedawno wydaném; podwyższył Papież wynagrodzenie za schwytanych i dostawionych złoczyńców z 1000 na 1200 skudów (1 skud, 9 zł. pol.), za dostawienie zabitego zmnieyszył z 1000 na 800 skudów. Postanowienie to, zapewnia żandarmom promocye i nagrody honorowe, za odznaczenie się w dochodzeniu i chwytaniu złoczyńców; w razie zaś śmierci, żony ich i dzieci mieć będą wsparcie ze skarbu publicznego.

— *Dnia 16.* —

Król Sardyński wydał postanowienie, że dla dźwignienia handlu i rolnictwa, ma bydź ustanowiona w miastach Turynie, Chamberi i Nizza, Izba rolnicza i handlowa. Izba turyńska ma w ciągu tego roku rozpocząć czynności swoje; a inne dwie zaczną bydź czynnemi od d. 1 stycznia 1826.

Król Neapolitański, dowiedziawszy się, że nawet ci z zaciągowych do woyska, którzy posłuszni prawu, sami dobrowolnie stawią się, a jednak jak zbrodniarze bywają wiązani i w takim stanie poniżenia, aż do właściwego mieysca prowadzeni: uznał ten sposób postępowania za niewłaściwy, za przeciwny honorowi woyskowemu, i rozkazał, aby odtąd stawiących się dobrowolnie konskrypcyonistów, sam tylko syndyk lub jego zastępca odprawadzał: surowsze zaś środki, tylko przeciwko uporczywym mogą bydź użyte.

Turcya.

Od granic tureckich dnia 19 lutego
(z Korrespondenta Warszawskiego).

Przy końcu miesiąca stycznia został złożony z urzędu Ibrahim Emini, intendent mennicy i minister skarbu sułtańskiego. Zastąpił go Mehmed Effendi, który już poprzednio ten urząd sprawo-

wał. Spokoyność panuje wprawdzie w stolicy, lękano się tam jednak rozruchów. Dnia 17 b. m. policya odkryła tayne schadzki malkontentów, z których kilku uwięziono. Wszystkie kawiarnie i szynkownie były przez dni kilka pozamykane.

W liście pisanym z Marsylii na d. 10 lutego, znayduje się następująca wiadomość o stosunkach Porty z persami, czerpana z listów kupieckich z Allepu, lecz nie zgadzają się z tém, co nam dotąd z tamtych stron donoszono. Dotąd mówiono, że woyna z persami jest bliską wybuchnienia; że już nawet rozpoczęły się kroki nieprzyjacielskie; tymczasem dowiadujemy się teraz, że w Alleppo niewiedziano nic o tém, i owszem odebrano tam pewne wiadomości, że od przybycia posła tureckiego do Teheranu, stosunki polityczne zupełnie odmienną przybrały postać, spodziewano się wkrótce zawarcia układów pokoju i ostatecznego obydwóch państw rozgraniczenia. Porta miała przyjąć na siebie obowiązek skłonienia Baszy Bagdadu, do wypłacenia persom wynagrodzenia, do czego się Basza dawniey zobowiązał. Lecz jest to okoliczność niejako prywatna i niemająca żadnego wpływu na dobre porozumienie między układającemi się stronami. Wiadomość ta zdaje się zasługiwać na wiarę, jak dalece bowiem Porta jest z tamtey strony bezpieczną, dowodzi to, że ściąga już z głębi Azyi, a nawet i z baszostwa Bagdadu woyska do Azyi mnieyszey, zkąd przeciwko grekom użyć ich będzie mogła.

Handel europeyski z Syryą, jest od niejakiego czasu nieźmiernie utrudniony, z powodu mnóstwa zbroynych statków greckich po morzu krążących.

Dostrzegacz Wschodni donosi, iż w Smyrnie odebrano rozkaz, zaciągania żołnierzy do marynarki. Po odebraniu tego rozkazu, w arsenale stolicy czynnie pracują nad uzbrojeniem nowey eskadry.

GALICYA i LODOMERYA.

Lwów dnia 7 marca.
(z *Gazety Lwowskiey*).

C. K. Rząd krajowy ogłosił następujący

O k o l n i k.

Zniża się cło wychodowe od różnych gatunków gorzałki, czyli to za granicę lub do prowincyy Królewstwa Węgierskiego wywożonych.

C. K. powszechna kamera nadworna porozumiawszy się z C. K. połączoną kancelaryą nadworną, postanowiła w celu poparcia wywozu gorzałki, aby cło wychodowe od artykułów pod licz. porząd. 12 taryfy ceł, okolnikiem z d. 4 paźd. 1818 Nro 51319 ogłoszoney, wymienionych, jako to: od gorzałki, wyskoku (spiritusu), lagru gorzałczanego, i wódki francuzkiey; tudziez wódki lagrowey i wypalonego lagru gorzałczanego, z kraycarów ośmnastu na siedm kraycarów od centnara *sporco* wagi wiedeńskiey tak za granicę, jak do prowincyy królewstwa węgierskiego prowadzonych zniżone zostało.

Taż sama ilość płacona być ma od pomienionych artykułów jako cło trzydziestowe *esito*, gdy z Węgier do prowincyy niemieckich wywożone będą; atoli przy wprowadzeniu takowych, do prowincyy niemieckich tylko połowa cła wchodowego, względem zagranicy ustanowionego, jako cło konsumowe austryackie, tak, jak dotąd pobierać należy. Cło nakoniec trzydziestowe *consumo* węgierskiego, gdy rzeczone artykuły z prowincyy niemieckich wprowadzane będą, wymierzone i pobierane być ma jeszcze wciąż podług pierwszey rubryki taryfy z roku 1795.

Co namocy dekretu Wysokiey kamery nadworney z d. 18 stycznia r. b. Nro 1585 (11) ogłasza się z tą uwagą, że nowe cło ninieyszem ustanowione, z dniem obwieszczenia tego okolnika obowiązywać zaczyna.

We Lwowie dnia 30go stycznia 1825.

WIADOMOŚCI ROZMAITE.

Wyszedł w Warszawie niedawno z drukarni szkolney pierwszy poszyt pisma, mającego tytuł: „*Pamiętnik umiejętności, sztuk* i *nauk* z r. 1824: zawiera 289 stronic i dwie ryciny. Nie jest to pismo perycdyczne, lecz w nieoznaczonych czasach wydawane bydź mają podobne poszyty. Lubo ten pamiętnik mieści rozmaite przedmioty, szczególniey jednak poświęcony będzie naukom fizycznym i ich przystosowaniu. Tego rodzaju pismo bardzo jest potrzebne w naszym kraju. Wydanie pierwszego numeru jest piękne i staranne. Zawarte w nim materye są następujące: 1) O skropleniu niektórych gazów, tudziez o zastosowaniach użytecznych mogących z takowego wyniknąć. 2) O oporze ciał względem elektryczności i o nowym sposobie P. Rousseau mierzenia tego oporu. 3) O skutkach, które otrzymał P. Cagniard de Latour ogrzewając ciecze w zamkniętych naczyniach. 4) O donośności głosu rozchodzącego się w gazie wodorodnym. 5) O działaniu kwiatów na powietrze. 6) Obserwacye P. de Blainville nad żywym krokodylem w styczniu 1823 r.. 7) O sposobie przygotowania ziemi, aby w swoim czasie jak naywięcey saletry wydadź mogła. 8) O machinie do wyrywania z ziemi i dźwigania wielkich kamieni. 9) O odlewach drewnianych. 10) Dalsze rozwinięcie przyczyny pozornego powiększania się ciał niebieskich przy poziomie. 11) Nowy sposób dzielenia linii prostey na części równe. 12) O zbiorze dyplomatów Monarszych i traktatów, wydanych staraniem Hr. Rumiancowa Kanclerza Państwa Rossyyskiego. 13) Wiadomość o tomie pierwszym historyi narodu polskiego przez Adama Naruszewicza z rękopisma biblioteki puławskiey. 14) O wychowaniu i instrukcyi. Myśli z P. Bonald. 15) O spisie roślin ogrodu botanicznego Królewskiego Uniwersytetu warszawskiego wydanym przez M. Szuberta. Pamiętnik ten sprzedaje się w drukarni szkolney i w xięgarni JP. Brzeziny.

Pantera z menażeryi Pana Aken, o którey nabyciu dla gabinetu zoologicznego warszaw. doniesionem było poprzednio, kupiona została za 390 nie za 356 zł. pol.. Również przedał P. Aken do tego gabinetu za 60 zł. pol. wspomnione dawniey jaje strusia z Nowey Hollandyi.

W d. 12 lutego r. b. donosiła gazeta pragska z d. 13 t. m., iż za przykładem istniejącey już od lat kilku z dobrym skutkiem w Wiedniu pierwszey austry. kassy oszczędności, podobnie i w tym kraju pewna liczba szlachetnych ludzi oświadczyła się założyć takiż sam dobroczynny Instutut dla Pragi i Czech. N. Pan podczas ostatniey bytności swojey w Pradze, raczył nietylko ludzkością tchnące starania potwierdzić, założenie tego instytutu pochwalić, lecz sam stanąwszy na czele założycieli dał 2000 ZR., również przyłożył się do tego Arcy-Xiąże Karol, a pierwszy, który się do założenia tey kassy oszczędności zapisał, dawszy 500 ZR. w pięcioprocent. krusz. obligacyach, był Xiążę Rudolf Kolloredo Mannsfeld; z nim połączyło się wielu szlachetnych czechów, częścią przez zapewnienie, częścią przez składkę 300 ZR. w M. K. w Obligacyach Stanu, lub w gotowiźnie. Ten udział i wspaniałe wsparcie sprawiły, iż kassa oszczędności dla Pragi i Czech za potwierdzeniem Wysokiego rządu krajowego z d. 10 lutego t. r. i pod bezpośrednią opieką W. Burgrabiego, Hrabiego Kollowrat Liebsteinskiego, z d. 12 t. m. swoje rozpoczęła czynności.

Kurs wileński na assygnaty od dnia 3 marca rubel srebrny 3 rub. $76\frac{3}{4}$ k., czer. zł. nowy 11 r. 75 k., imperyał 37 r. $65\frac{3}{4}$ k.

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Wojennego Litewskiego Gubernatora Andrzey Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 28.

Wilno dnia 6 marca v. s. 1825 Roku.

Rząd Gubernialny Litewsko-Wileński przesłał do Redakcyi dla ogłoszenia, co następuje:

Kopia z kopii.

Ministeryum Skarbu. — Departament różnych podatków i poborów. — Oddział I. Stół I. — Dnia 13 grudnia 1824 roku N. 8246. — Zalecenie na N. 870.

Do Pana Wice-Gubernatora Sanktpetersburskiego.

Departament różnych podatków i poborów, doprowadził do moiey wiadomości powątpiwania, znalezione przez Izbę Skarbową Sanktpetersburską w czasie przywodzenia do skutku dodatkowego postanowienia względem urządzenia gild i o handlu rożnych stanow, oraz objęte w przedstawieniu Waszem pod d. 3 bieżącego miesiąca. Porównywając te zapytania, tak z pomienionem postanowieniem, jako i z innémi prawami, które zostają w swojey mocy, znayduję, że zapytania Izby Skarbowey rozwiązują się sposobem następującym: I) W uwadze do § 10 w liczbie kram wspomniony jest także zakład albo fabryka, w tey jedynie myśli, że podług brzmienia § 8 dozwolono mieć przy nich kramę dla cząstkowey przedaży, dla czego samo przez się wypada, że tylko w tém ostatniém zdarzeniu zakład albo fabrykę, należy uważać za kram, a kiedy takiego kramu przy nich nie ma, tedy liczba tych zakładow pozostaje po dawnemu bez ograniczenia. Co się zaś tycze kram porterowych, tedy te, równie jak i domy trunkowe, kramy wiadrowe i sztofowe w 29 Guberniach Wielko-rossyyskich, gdzie się znaydują skarbowe pobory trunkowe, wypuszczają się życzącym wziąć na osnowie dawnieyszey, bez żadney nowey za to opłaty, tak jak względem nich i w uwadze do § 10 nie nie wspomniano. II) A jako w tém urządzeniu nie ma żadney odmiany dawnieyszych postanowień, o zakładach gorzałczanych, więc wypada, że nadane Szlachcie podług § 15 Ustawy o poborze trunkowym, prawo trzymania takowych zakładow, zostaje nietykalném; a kupcy 3 gildy podług brzmienia tegoż §, usunieni zostali od takiego przemysłu. Lecz z drugiey strony na osnowie § 110 teraźnieyszego urządzenia, Szlachta nie inaczey może bydź przypuszczoną do zakładania po miastach, dozwolonych §em 43 prawideł dodatkowych do ustawy i urządzenia o poborze trunkowym d. 17 grudnia 1819 roku, kram lub magazynow dla przedaży wyrobow ze swoich zakładów, jak zapisawszy się do gildy, stanowi swojemu właściwey, jeśli zechcą w nich utrzymywać cząstkową przedaż. III) Dla należytego przestrzegania podług § 5, zrobiono już przeze mnie rozporządzenie, ażeby należące, od objawioney na rachunek kupca 2giey gildy ilości towarow, uzyskiwanie dopłaty powinności gildyynych albo sztrafu, czynione było przez mieyscową zwierzchność tamożenną, i żeby Departament handlu zewnętrznego, odbierając o tém wiadomość, każdego razu komunikował Departamentowi różnych podatków i poborów. Rozporządzenie to rozciąga się także do §§ 18, 19 i 20. IV) Podług brzmienia § 11, kupiec 2 i 3 gildy, ma nieodjemne prawo zawierać kontrakta na podrady i dostawy w jednym i tymże czasie do różnych administracyy, bez żadnego ograniczenia ich liczby, rozumiejąc pod nazwiskiem jedney administracyi nie główney lub ogólne, lecz każde oddzielone zawiadówstwo, któremu, podług ustanowionego porządku, zostawiono zawierać kontrakta, chociażby zawiadowstwa te należały i do jedney główney administracyi. Z przepisanego zaś w § 12 prawidła okazuje się: że od kupca przy podradzie na wyższą od naznaczoney summy, bierze się ustanowiona podpiska jeszcze przed przypuszczeniem go do targow; a sam kontrakt może bydź zawarty wtedy tylko, kiedy kupiec otrzyma na wyższą odpowiednie świadectwo gildę, którego zawiadowstwo albo osoba, zawierająca podrad, powinna żądać dla niego od mieyscowego powiatowego Kaznaczeystwa. To ostatnie po otrzymaniu od niego dodatkowych poszlin, odbiera dawnieysze świadectwo, robi na niém adnotacyą o jego znikczemnieniu, a po wydaniu nowego świadectwa z odesłaniem dawnieyszego, donosi w tymże czasie mieyscowey Izbie Skarbowey, która, przeniesienie podradczyka do wyższey gildy na mieyscu jego zapisania się, zostawuje jak należy Izbie Skarbowey tey Gubernii, gdzie kupiec jest zapisany. Dla dogodnieyszego wypełnienia tych prawideł, w świadectwach podobnego rodzaju, powiatowy Kaznaczey powinien wyrażać zdarzenie, dla jakiego ono jest wydane; a podradczyka nazywać kupcem tegoż miasta, do którego on należy podług dawnieyszego świadectwa. V) Chociaż Naywyższym Ukazem d. 14 listopada rozkazano Dodatkowe postanowienie przywieśdź do skutku od 1 stycznia następującego roku; ale ponieważ prawidła jego w każdém zdarzeniu nie powinny mieć mocy na przeszłość, i do upłynienia terminu zawartych już prawnym porządkiem kontraktów, tranzaktow lub zobowiązań, rozciągać się do nich nie mogą; więc nie ma wątpliwości, że mieszczan, którzy wzięli w dzierżawę traktyery w tuteyszey stolicy na 1826 rok, nie należy przymuszać do zapisywania się na rok następny do gildy, dla tey jedynie przyczyny. VI) Pod imieniem członków familii, których dozwolono mieszczanom i posadzkim używać do swoich zakładow, należy rozumieć tych wszystkich, komu podług § 43 i 45, dane jest prawo bydź w jednym familiyynym kapitale i zaymować się przemysłem za jedném świadectwem. Z resztą samo z siebie wypada, że od uczestnictwa do warstatow i rzemiosł mieszczanina albo posadzkiego, nie mogą bydź usuwani w ogólności i wszyscy ci jego krewni, którzy żyją z nim w jednym domu nierozdzielnie. VII) Na zapytanie: czy podpadają prawidłu o robotnikach w zakładach i fabrykach, kobiety i dziewczęta, Izba Skarbowa wkrótce otrzyma osobne rozwiązanie od Departamentu manufaktur i wewnętrznego handlu. VIII) A jako posadzkim jest dozwolono mieć kramy, jedynie w domach własnych lub najętych, dla przedaży własnych wyrobów; przeto kramy te co do biletow nie podlegają prawidłom ogólnym o zaprowadzeniach handlowych. Dając Wam wiedzieć o wszystkiém, co się wyżey wypisało, razem zalecam uczynić rozporządzenie, ażeby o wszystkich innych mogących wypaśdź zdarzeniach, Izba Skarbowa czyniła przedstawienie, w miarę tego, jak wyniknie rzeczywista potrzeba do ich rozwiązania.

Oryginał podpisał: Minister Skarbu Jenerał-porucznik *Kankryn.* — Dyrektor N. *Dubieński.*

Z oryginałem zgodno Sekretarz i Kawaler *Kleyst.*

Zgadzał Powytczyk Milanowski.

Kopia z kopii.

Zapytania Izby Skarbowey Sanktpetersburskiey.

I) W § 3 powiedziano: jeżeliby kupiec 1 gildy, mający fabrykę albo zakład, założył w sameyże ich budowie, magazyn albo kram, dla cząstkowey przedaży swoich wyrobow fabrycznych: wtedy kram ten ma się liczyć w liczbie tych, na utrzymanie których on ze świadectwa swego ma prawo (t. j. w liczbie trzech kram). Daley w uwadze do § 10 wspomniano: za kram należy uważać także i sklep winny, dom gościnny, restauracyą, kawiarnią, traktyer, charczewnią, podworze zajezdne, fabrykę, zakład, łaźnię płatną i w ogólności wszelkie handlowe zaprowadzenie. Chociaż na tey osnowie, jak należy sądzić, w szczególności stosując do tego § 8, zakład i kram przy nim założony, nie powinny bydź uważane za dwa zakłady, ale za jeden; lecz ztąd wypadają następujące zapytania: a) czy może kupiec 1, również 2 i 3 gildy ze świadectwa swego, mieć więcey nad trzy fabryki lub zakłady; kiedy przy nich nia ma założonego kramu, albo na większą liczbę czy powinien brać osóbne bilety? i b) wiadomo: że niektórzy właściciele browarow piwnych mają po 10 i więcey kramikow porterowych, za które płacą do skarbu udzielnie po 500 rubli za każdą. Czy są oni obowiązani na przewyższającą liczbę, prócz ustanowionych trzech, brać osobne bilety, czyli że kramiki porterowe, pod to prawidło podpadać niepowinny, gdyż mają od Izby Skarbowey osobne świadectwa.

II) § 4 postanowiono: Szlachcie nie będącey w służbie, dozwala się na przyszłość zapisywać się podług przyzwoitości, do samey tylko 1 gildy; bez czego Szlachta nie ma prawa prowadzić handlu, stanowi kupieckiemu zostawionego. W § 1 powiedziano: że kupcom 1 gildy dozwala się mieć fabryki i zakłady wszelkiego rodzaju, prócz zakładow gorzelnianych, a w § 5 prawo to rozciągnięto i do kupców 2 gildy. Daley w § 7 między innemi wyliczone są wszystkie zakłady, które może mieć kupiec 3 gildy; w liczbie tey browary piwne i miodowe, ale o gorzelniach nie wspomniano. Wiadomo: że zakłady gorzelne utrzymuje wielu szlachty i urzędników: czy powinni oni zapisać się dla tego do 1 gildy? jeżeli zaś prawidło o nich pozostanie na dawnieyszey osnowie, tedy jakie bilety należy wydawać na sklady albo kramy, które mają oni w mieście dla sprzedania swoich produktow, gdyż § 187 zabroniono mieć kram bez biletow. Tym sposobem, czy mogą kupcy 3 gildy mieć zakłady gorzelne, tak jak im dozwolono mieć lakierne, gdyż przez Izbę Skarbową dotąd, tak na te, jako i na inne, wydawane były świadectwa na osnowie jednakiey. Daley niektórzy urzędnicy mają własne łaźnie płatne i inne zaprowadzenia, czy mogą oni pozostać przy nich i na jakiey osnowie? III) W § 5 kupcowi 2 gildy dozwolony jest zupełny handel, pozwolony kupcowi 3 gildy, z tém tylko, ażeby: a) na jego rachunek było objawiono towarow, przywiezionych w jednym ładunku okrętowym, albo w jednym transporcie lądowym, nie więcey, jak na 50,000 rubli; żeby wciągu roku zagraniczny handel jego, nie rozciągał się wyżey 300,000 rubli. Dla tego potrzeba mieć rozwiązanie: do kogo należy mieć dozor nad tém, i jakie do tego obowiązana Izba Skarbowa mieć uczęstnictwo. IV) Ponieważ kupcom 2 i 3 gildy, nadane w § 5 i 7 prawo wchodzenia do odkupow i podradow skarbowych, i robienia prywatnych tranzaktow tylko do pewney summy, więc podług tego postanowiono, żeby kupiec, któreykolwiek z tych gild, zawarłszy już w jedney administracyi skarbowey albo zgromadzenia kontrakt na oznaczoną summę w pomienionych §§, i życzący wziąć w teyże administracyi drugi podrad, przenosi się do wyższey gildy (toż samo § 89 i o mieszczanach handlujących). W tym względzie potrzebne rozwiązanie na następujące pytania: a) Co mianowicie potrzeba rozumieć przez administracyą skarbową i zgromadzenia? czy całą administracyą, jak naprzykład: Ministeryum, albo jedno mieysce oddzielne, jak np. Departament, Izbę. b) Kupiec zawarłszy w jedney administracyi kontrakt na całą summę, czy może zawierać w inney administracyi za tąż zapłaconą powinnością, albo czy powinien opłacić nanowo lub to jemu zupełnie zabrania się? c) Jeżeli kupiec może zawierać kontrakt w drugiey administracyi z opłatą nowey powinności, albo jeśli mieszczanin handlujący, zawiera kontrakt na większą summę od naznaczoney i powinien opłacić powinności gildyyskie, tedy kto ma dozierać tego, i kto powinien odbierać pieniądze; czy to mieysce, które zawiera kontrakt czyli Izba Skarbu? a w ostatnim przypadku jakie ona powinna wydawać na to świadectwa (*). d) Jeżeli naprzykład kupiec 2giey gildy zawierając kontrakt na summę wyżey 50,000 rubli w mieście oddalonem od tego, gdzie jest zapisany, powinien będzie przenieść się do 1 gildy, tedy czy może on to zrobić w tem mieyscu, gdzie znayduje się, lub czy powinien udać się tam gdzie zapisany? i e) Czy nie będzie uznano za rzecz dogodnieyszą dla tego, ażeby każda administracya skarbowa i zgromadzenia, przystępując do podradu, widziała: czy niema już kontraktujący obowiązku w innem mieyscu, robić na świadectwach handlowych adnotacye, że z właścicielem jego zawarty został kontrakt w takiemto mieyscu, na takąto summę. V) Podług istnieiących teraz prawideł, utrzymywanie traktyerów w stolicach, dozwala się i mieszczanom, a podług § 80 dodatkowego postanowienia, mieszczanie mogą trzymać w stolicach tylko charczewnie, podworza zajezdne i karczmy, i to jeżeli oni w stolicy są zapisani; ale ponieważ traktyery w St. Petersburgu oddane są przez licytacyą do 1826 roku, więc potrzeba rozwiązania: jakim sposobem postępować w całym stosunku? VI) Zgodnie z §§ 81 i 100, handlujący mieszczanie i posadzcy, mogą dla przepisanych im zatrudnień, prócz swojey familii, używać pewną oznaczoną liczbę postronnych robotników. Dla uniknienia nie małey wagi nadużyć, azali niepodoba się naznaczyć mianowicie członków, z których może składać się familia? VII) W wyżey pomienionych §§ postanowiono naznaczyć dwóch chłopców, niestarszych jak lat 15, za jednego czeladnika; ale w niektórych zakładach pracują kobiety, lub dziewki, czy podlegają i one temu prawidłu? VIII) § 97 Posadzkim dozwala się mieć w domu swoim lub najętym, jeden odkryty kram z własnemi swemi wyrobami; a § 187 zabroniono mieć w mieście kramy bez biletów, ale gdy o wydawaniu ostatnim biletow nic nie postanowiono, przeto uprasza się na to rozwiązania. Oryginał podpisał: w obowiązku Wice-Gubernatora Dymitr *Kniażewicz.* Zgodno z Oryginałem: Sekretarz i Kawaler *Kleyst.* Zgodno Powytczyk *Milanowski.*

(*) Toż samo rozwiązanie potrzebne do § 12.

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 28.

Wilno dnia 6 marca v. s. 1825 Roku.

1. Od Rady Opiekuńskiey Sankt-petersburskiey IMPERATORSKIEGO domu wychowania niniejszém ogłasza się, iż w niey przedaje się oddany na ewikcyą i przeterminowany nieruchomy majątek Majorowey Alexandry Urakiney, Podpółkownikowey Anny Weysowey i Podporucznika Łazarza Medera, położony w Witebskiey gubernii w Surażskim powiecie we wsiach: Żakonowie 43, Krotawie 85, Medwiedewie 80, Sidorach 44, Klimowie 27, Natiszce 23, Jurzowce 21, Sitinie 18, Skeperach 20, Kawerzach ze 121 — 85, Kiwalewey 52, Bydnicy 58, Jarmakowey 37, Podlanach 28, Kowalichy 6, i Sitińskich - niwach 65, a w ogóle 650 męzkiey płci rewizyynych dusz, z urodzonymi po rewizyi, z całą należącą do nich ziemią i ze wszystkiém na niey zabudowaniem; do czego naznaczono terminy do targow, teraźnieyszego roku w miesiącu julii: 1szy 7, 2gi 9, a 3ci 14 dnia; życzący kupić takowy majątek mogą jawić się w Opiekuńską Radę w naznaczonych dniach w czasie posiedzeń, i widzieć w niey przedającego się majątku inwentarz i warunki.

Expedytor Piotr Meszczerski.

1. Od Magistratury Powszechney Opieki Litewsko Wileńskiey zawiadamia się, iż dom W. Doroszki Tytularnego Sowietnika w mieście Wilnie na ulicy Dominikańskiey pod Nrem 415 zostający w zawiadywaniu tey Magistratury, wypuszcza się w jednoroczną arędę od Datty 23 Aprila teraznieyszego 1825 roku, a zatém życzący wziąć takowy dom jawią się do teyże Izby z pewną Ewikcyą na termina: pierwszy 19, drugi 20 i trzeci ostateczny 23 d. mca marca Roku 1825 marca 4 dnia.

Inspektor Zwierzchności Medyczney Gubernii Litewsko Wileńskiey Karol Friedeburg.
Sekretarz Pietraszewski.
Naczelnik Stołu S. Hurynowicz.

1. Od Magistratury Powszechney Opieki Litewsko Wileńskiey zawiadamia się, iż w dniach 13, 16 i 20 tego miesiąca będą się odbywać targi na oddanie w jednoroczną arędę przewozu w miasteczku Niemenczynie z mieszkalnym Domem, Karczmą, i dalszym zabudowaniem do onego należnym, a zatém życzący wziąć takowy przewoz jawią się na pomienione termina do Magistratury Powszechney Opieki z pewną Ewikcyą. Roku 1825 marca 4 dnia.

Inspektor Zwierzchności Medyczney Gubernii Litewsko-Wileńskiey, Karol Friedeburg.
Sekretarz Pietraszewski.
Naczelnik Stołu S. Hurynowicz,

1. Stosownie do rozporządzenia Zwierzchności, Opieka Szlachecka powiatu Wileńskiego ogłasza: że będące pod jey zawiadywaniem majątki w powiecie Wileńskim a domy w mieście Wilnie położone, wypuszczają się w kilkoletnią arendowną dzierżawę dla rychleyszego uspokojenia zaległości skarbowey. Życzący takowe majątki lub domy zaarendować, mają z pewną i dostateczną poręką na sessyi Opieki celem ułożenia się w dniach 1, 2 i 3cim następującego miesiąca kwietnia przybydź. Tabellę oraz inwentarze można w każdym czasie widzieć w Kancellaryi powiatowey Szlacheckiey. R. 1825 marca 3 dnia: (podpisano) w Zastępstwie Marszałka Prezydent Ziemski i Kawaler M. Sawicki.

Za zgodność Sekretarz Szlachecki P. W. Z, Siemaszko.

1. Józefa z Szyszków Buszowa Sędzina Gran. pttu Dziśnienskiego stosownie do zaniesionego w aktach pttu Dziśnienskiego oswiadczenia czyni ostrzeżenie, aby nikt nie raczył wchodzić w żadne układy z W. Antonim Buszem Sędzią Gran. pttu Dziśnienskiego o folwark Hubin w pcie Dzieśnienskim położony, ani też na ten majątek summ pożyczać. gdyż na onym oswiadczaiąca się ma opartą summę wnioskową za Dokumentem formalnie sporządzonym.

Takowe ostrzeżenie wolno umieścić do Kuryera Litewskiego Wileńskiego, swiadczę Pisarz Grodz. pttu Wilenskiego Stanisław Marcinkiewicz.

1. Sąd Taxatorsko Exdywizorski w Dobrach Romayniach w Powiecie Kowieńskim leżących exystujący, strony interessowane, i do sprawy konkursowey wchodzące, przez nnieyszą awizacyą zawiadamia, że tenże Sąd po wyexpedyowanych Aktach inkwizycyi, kalkulacyi, i weryfikacyi między stronami do tychże Aktow należącemi, w Dobrach Romayniach w Kowieńskim, a w Dobrach Krożach w powiecie Rosieńskim leżących, w dniu 27 februaryi do Dóbr Romayn przybyły, zajął się czynnością Sądownictwa; ażeby strony do odbywania Replik natychmiast przystępowały, a te zaś strony które jeszcze nie weszły z swemi pretensyami iżby swe stosunki do massy wyjasniły, sub Amissione zastrzega; i że Sąd Taxatorsko - Exdywizorski wkrótce całą sprawę wezmie do namowy zapowiada. Datt. w Romayniach Roku 1825 miesiąca februaryi 28 dnia.

Józefat Erdman Prezydent Grodzki Upits. i Exdywizor. Dawid Gineyko Sędzia Grodzki Kowieński i Exdywizor. Leopald Woyszwiłło Prez. Grodz. Wiłk.

1. Sąd Podkomorski w majętności Ambrożyszkach dla załatwienia zachodzących sporow między Sukcessorami zeszłego Józefą Jeleńskiego Generała woysk Polskich, za remissą Ziemstwa Wileńskiego złożony, po użyczonych już kilkakrotnie odkładach że niezawodnie do dnia 15 marca tego 1825 r. całe dzieło wezmie w namowę, interessowane strony, stosownie do rezolucyi swoiey marca 2 dnia zapisaney przez awizacyą niniejszą zawiadamia.

Tadeusz Bystram b. Podkom: Upitski.
Julian Mickiewicz Regent Graniczny i Podkomorski pttu Upitskiego.

1. Sąd Taxatorsko-Exdywizorski na majętność W. Dominika Przysieckiego Chorążego

b woysk Polskich Budniki zowiącey się z folwarkiem Hrakowem w Lepelskim powiecie położenie maiącey, przeznaczony, z powodu niezebrania się kompletu w roku przeszłym 1824 pazdziernika 4 dnia, przez postanowienie pierwszo zjazdowe swego Sądu, na ostateczny zjazd zdeterminowanym. Dopiero za Ukazem Witebskiego Głównego Sądu Cywilnego Departamentu od 18 dnia lutego swoie czynności rozpoczął, kiedy już strony odbywaią głosy Produktowe, postanowił raz jeszcze o teraznieyszym ostatecznym swym zjezdzie powszechność uwiadomić. Jakoż przez ninieyszą awizacyą wszystkie interessowane strony do massy funduszu W. Dominika Przysieckiego pretensye regulujące, ażeby z dopominkami swemi w nayprędszym czasie do tego Sądu przybywali wzywa, i że w następnym miesiącu marcu oczewisty wyrok ogłosi a na niejawiących się do swojego Sądu Amissyą rozciągnie, zapowiada, i o tym wszystkich ostrzega. Roku 1825 dnia 25 lutego. Ludwik Makowiecki Prezydujący Exdyw. Floryan Chrucki Sędzia Exdywizorski. Pius Szulakiewicz Sędzia Exdywizorski. Zgodno z postanowieniem w Protokule Sądowym zapisanym swiadczę Wincenty Petryszcza Sądu Taxatorsko-Exdywizorskiego Reg..

---

2. Excerpt z Protokułu potocznego Ziemskiego powiatu Słuckiego w dacie niżey wyrażoney zapisanego oswiadczenia Eorundem pod pieczęcią Urzędową Ziemską tegoż powiatu stronie potrzebującey jest wydan.

Roku 1824 miesiąca decembra 18 dnia. Przed Aktami Jego imperatorskiey mości Ziemskiemi pttu Słuckiego i całą publicznością, stawając obecnie ja Antoni Hryckiewicz Porucznik Woysk Rossyiskich niżey na podpisaniu własnoręcznie wyrażony, czynię to nayuroczystsze oswiadczenie z następujących pobudek: los częstokroć zawodny kierując okolicznościami, a tém samem nastręczając one według swych niestałych obrotów, każdemu z żyjących rzadko szczęśliwąi zamiarowi odpowiednią a zawsze bardziey opaczną wyradza dolę. Jako zaś na ziemi nic między ludźmi niema trwałego, tak również i onych zamysły spiesznym pospolicie przeciwności zwrótem skierowane, na smutnych a tym samym dotkliwych kończyć się zwykły wypadkach. Zgon albowiem przedwczesny naylepszego oyca mojego, jaki w niemowlęstwie moim zakroczył, naypierwszą dla mnie usposobił niedolę; i który lubo dobrotliwych łask swoich funduszem w kapitale przeznaczonym obdarzyć mię raczył, kiedy jednak następnie zaymująca się mną opieka z nastręczonych w tey mierze dla siebie przeszkod skutecznie działać niemogła, i gdy potem z całkowitego po zeyściu s. p. oyca zostałego majątku pod władaniem Brata moiego zeszłego s. p. Adama Hryckiewicza Sędziego Gran. pttu Słuckiego utrzymywanego, niemając udziału na konieczne potrzeby moje utrzymanie, ile będącemu w służbie woyskowey, a przez to zaciągać nieuchronny kredyt byłem przymuszony. Przeto już bezwinnie z moiey strony, majątek od oyca mi wydzielony nadwerężać się zaczął. Dopominek prawny o moją schedę udawać się również do kredytu mi nakazywał, w czym poniesione znaczne moie koszta nieszczęśliwie bez zwrotu zostały. A nadto po skończonych dniach życia wspomnionego Brata moiego s. p. Adama Hryckiewicza nieznayduję ja summ żadnych w lokacyi do mnie należnych, pozostałym tylko jednym ziemnym Folwarkiem Duszewem dzielić się z Bratem moim W. Michałem Hryckiewiczem Assesorem Sądu Niższego Słuckiego, byłem naostatek w takiey kolei zmuszony. Co zaskuteczniając wykazane ciężary na tymże Folwarku Antecessorskie przyjąć na część moią kilkadziesiąt tysięcy złotych wynoszące stawszy się obowiązanym, z dołączeniem moich własnych powyżey wzmiankowanych i pomimo chęci nastałych interessow, widziałem już w upadku cały móy majątek; ku czemu przedsięwziąłem wszystkie środki usiłowania mianowicie, iżbym w procentach satysfakcyonował, jakowe opłacane były punktualnie i należnie, lecz dopiero skoro Kredytorowie nie kontentując się tym o kapitały swoie konwinkować mię poczynaią i konwinkuią, ja odpowiednym bydź w tym razie nieznaydnię widocznie dla mnie możności, niechcę winić nikogo, los móy acz naynieszczęśliwszy dzisiay znosić powinienem, w którym to iedno sprawić mi zdoła osłodzenie, kiedy każdemu z Kredytorow moich, takie jakie realnie przezemnie są zawinione opłaconemi zostaną należności, i tym który dziś mi pozostaie sposobem, wolnym będę od wyrzucania sobie żem należnego onym nieubliżył usprawiedliwienia się. A tak Folwark moy dziedziczny Duszew zwany, Dekretem dzielczym Kompromissarskim zakreślony, w powiecie Słuckim leżący z całą onego obszernością na satysfakcyą wszystkich sprawiedliwych zastawnych i ręcznych Kredytorow pod rozbior na Taxę i Exdywizyą wieczystą oddaię, oraz rozliczenia się z kim będzie należało przed Sądem Exdywizorskim zachowuiąc sobie prawo mowienia, niemniey dla przybliżenia wszystkim sprawiedliwym Wierzycielom jednoczasowey rozprawy, o wszystko i ze wszystkiemi zapozwy wynieść przyrzekaiąc, by tym samym naprzód już nikt Konwikcyów nie przewodził a przewiedzionych exekwować na próżno nieprzedsiębrał, w tym celu ninieysze oświadczenie moie w Aktach, Ziemskich Słuckich zapisuię i one podpisem własnoręcznym utwierdzam. U tego oswiadczenia podpis w protokule takowy: Antoni Hryckiewicz Porucznik woysk Rossyyskich.

Zgodziłem z Protokułem Ignacy Kuncewicz Słucki Ziem. Aktty Regent.

Roku 1825 januar. 23 dnia że takowe oswiadczenie może bydź umieszczone w Gazecie Kuryera Litewskiego poswiadczam Michał Niepokoyczycki Podsęd. Ziem. Słucki.

---

3. W dniach od 1 do 10go następującego apryla miesiąca teraź. roku, oddany ma być w Telszewskiey szlacheckiey Opiece z Publiczney aukcyi w arendę majątek Winteliszki z folwarkiem Nagurki szlachcica Nagurskiego Prezydenta w Telszewskim pcie Guberniі Wileńskiey sytuowany, zawierający dusz mężkich podług rewizyi 97, i krescencyyne wysiewy, aby więc życzący wziąć w arendę na pewny przeciąg lat, jawili się w Telszewskiey Szlacheckiey Opiece na oznaczone termina z dostatecznemi prawnemi ewikcyami; taż Opieka ninieyszym objawia. Datt w Telszach 1825 roku februaryi 18 dnia. Prezydent Ziem. Tel Jan Jankowski. Sekretarz Jacewicz.

T A B E L L A

Wygranych drugiey Klassy dwudziestey siódmey Loteryi Klassyczney Królestwa Polskiego podług następującego porządku.

Nr.	Zł.	Nr.	Zł.	Nr.	Zł.	Nr.	Zł.	Nr.	Zł.	Nr.	Zł.	Nr.	Zł.	Nr.	Zł.
58	75	4561	75	7694	500	10245	1500	12624	75	14914	75	1032	75	21625	75
178	150	4731	75	7703	75	10346	75	12765	250	19	150	18442	75	78	75
225	75	38	75	7831	150	98	75	12861	25	39	150	18638	750	21745	150
624	75	4810	75	8109	150	10415	250	13078	500	41	150	18720	75	92	75
1304	75	4982	1000	83	150	54	75	13138	75	15376	500	64	75	21946	750
5	150	5415	75	820	75	87	75	78	75	15400	75	18986	75	97	150
1418	75	63	75	39	75	10506	750	13322	500	15616	75	19170	75	22479	75
1551	750	5538	75	8350	800	49	75	92	150	15722	75	19355	500	80	250
1665	150	83	75	851	2000	61	250	13162	75	31	150	91	75	95	75
1753	150	5703	75	61	75	78	75	13684	150	43	250	19525	75	22505	150
1968	75	5887	75	8751	150	10712	250	13725	75	86	150	19827	250	22673	75
2132	75	5946	250	87	75	31	75	13846	75	15960	75	91	150	23286	75
2384	150	68	75	8894	150	10827	75	13922	150	16110	75	2016	75	23347	75
2538	75	6182	500	9064	75	56	75	14146	250	79	75	20276	75	85	150
2636	75	99	150	86	500	10935	75	72	75	81	1000	20578	250	23732	75
2790	250	6295	75	9211	75	11158	75	14355	250	16254	75	2 673	75	35	75
2850	75	6318	150	38	75	11303	250	78	75	16775	75	20865	75	56	75
3286	75	6465	75	9304	500	62	150	93	250	17390	75	20998	75	24171	500
3800	75	6551	150	74	75	84	150	14441	150	17536	75	21136	75	24512	75
12	75	97	75	9528	150	11817	250	14553	150	77	150	21210	150	24619	250
50	75	6913	75	91	250	28	75	56	75	96	75	21309	75	57	250
3914	250	7310	150	9661	150	11944	75	14604	75	17720	75	21432	150	94	75
4007	150	25	75	10054	75	12058	75	14772	75	97	75	21554	75	24734	75
4506	75	53	75	10100	75	12338	75	14810	150	17806	75	21607	75	24805	75
4515	75	7436	75	10158	4000	12480	150	14829	500	17932	75	21615	150	24871	75

Następujące Numera każden wygrał 25 Złotych.

Nr.	Nr.	Nr.	Nr.	Nr.	Nr.	Nr.	Nr.	Nr.	Nr.	Nr.	Nr.	Nr.	Nr.	Nr.	Nr.	Nr.	Nr.	Nr.
25	1696	3066	4159	5206	6320	7914	9303	10292	11647	13202	14119	157 1	17047	18095	19900	21197	22540	3681
51	97	92	4201	8	46	69	66	10310	72	87	35	5804	65	18484	20021	21262	22619	85
52	1732	96	2	17	59	8042	94	25	98	13319	51	64	99	18537	26	65	40	23739
104	46	3132	17	57	67	8127	96	10422	11725	46	14551	15927	17114	44	60	71	62	75
49	54	79	22	86	69	41	9474	39	38	75	61	38	47	18737	66	76	74	93
207	61	88	28	5355	89	49	92	65	72	85	14692	92	51	63	94	21329	93	23855
16	72	96	4317	67	98	74	9507	10502	78	89	14791	16005	54	77	96	66	22727	66
19	80	3227	28	73	6463	8	82	33	11820	13402	95	16	17258	18823	20130	71	31	78
38	85	46	47	76	76	87	90	41	30	71	14827	72	70	60	67	84	45	23911
73	1849	68	59	5406	6503	8216	9600	85	11947	79	90	16150	17446	68	20217	96	86	53
342	69	90	67	8	93	46	18	10603	83	13554	14919	16227	17551	18915	66	21431	22837	75
60	1969	3306	75	26	6608	85	21	40	12047	57	82	31	92	18	98	61	44	89
408	2062	17	85	29	69	8355	29	44	73	77	83	39	17621	25	20317	21537	22923	93
35	72	18	94	37	91	40	36	10717	95	13617	15043	70	48	29	45	40	57	24026
77	2127	35	4405	95	6725	77	54	72	12122	21	78	16340	72	52	60	21611	46	44
533	61	36	30	97	40	8441	81	10878	41	55	15118	49	81	87	92	29	57	63
89	73	41	85	5513	66	54	85	20	46	67	51	16413	17710	19053	20464	64	60	24149
92	2209	44	89	24	6823	8509	9778	84	12245	13709	93	39	25	57	84	72	82	78
604	37	89	93	58	66	81	49	10904	48	20	15215	81	44	80	99	74	23036	85
31	39	98	95	5654	91	8610	84	65	49	13800	45	84	51	87	20600	21704	57	24299
66	67	3428	4541	43	98	16	89	66	12311	34	58	16512	75	19111	29	46	88	24391
730	68	51	59	44	6903	42	97	71	15	95	79	46	88	58	47	56	23101	98
834	2309	81	88	51	18	77	9833	78	19	13901	91	72	93	79	50	57	56	24408
68	46	89	91	5726	7004	78	50	82	85	14	15345	78	17829	95	76	86	23242	28
917	57	3520	4614	47	56	95	63	11005	12455	46	46	93	84	19210	96	2 865	43	68
27	96	52	26	59	7128	8806	76	7	70	48	57	99	92	11	20707	97	48	70
1010	99	77	4702	65	7304	12	80	78	12539	49	65	16637	17942	27	19	21957	53	24578
33	2404	3645	14	75	18	62	96	11142	69	52	80	58	18084	82	29	61	54	24626
54	42	69	32	5808	20	79	9926	56	12600	64	84	16711	98	91	77	67	23315	51
64	57	3729	4822	17	41	87	43	63	92	75	91	58	8111	19311	91	22052	23	64
1111	77	38	26	90	72	8915	51	11264	12757	14023	92	16837	29	27	20811	22108	29	71
1330	96	57	40	93	7428	48	55	11300	12816	60	15405	16903	32	58	12	22	50	97
50	2527	78	62	5929	35	54	79	2	77	84	49	42	46	19463	21	26	55	24726
58	49	3810	74	86	67	61	81	17	13003	85	15524	60	71	71	63	22213	91	36
70	74	3930	76	92	99	66	10060	39	27	92	78	62	18232	96	20933	43	23424	59
95	2621	49	90	6000	7556	9093	75	40	41	14109	88	64	42	9588	62	70	42	70
95	57	4014	4941	7	74	9133	84	11438	63	26	98	70	63	19663	69	74	45	81
97	62	51	71	28	7622	47	10144	53	13121	14238	15603	71	18311	19716	70	22372	48	24831
1436	63	56	5036	50	79	59	10214	11559	25	64	13	74	13	25	71	78	63	68
1546	2765	67	53	6229	7736	62	24	68	48	14345	15	17014	23	29	21002	22412	75	24906
89	97	78	5133	69	56	9236	43	77	13225	65	56	22	28	59	21144	27	23596	22
1687	2820	4115	5184	6279	7770	9287	10271	11578	13257	14389	15741	17045	18336	19816	21190	22476	23633	54
																	23677	24966

Wszystkie Losy wygrane na dowod że są zapłacone, Kollektorowie do Dyrekcyi odesłać powinni.
Ciągnienie trzeciey Klassy 27tey Loteryi odbędzie się dnia 5 kwietnia 1825 roku.
Ostrzega się grających w ninieyszą Loteryą, ażeby wymieniali Losy do każdey Klassy, stosownie bowiem do Artykułu 11, Obwieszczenia obok Planu (umieszczonego w N. 1 Kur. Lit.) wygrana temu tylko wypłaca się, kto posiada z właściwey Klassy Numer wygrywający.

w Warszawie dnia 4 marca 1825 roku.

DYREKCYA JENERALNA LOTERYI KROLESTWA POLSKIEGO.

Kons. Kochanowski. J. Gebhard.

Biletów do tey Loteryi dostać można na Sawicz ulicy w domu Mińkiewicza pod N. 54 w Kantorze

P. Jakuba Lichtenszteina.

---

2. Oświadczenie imieniem Kajetana Gana Sędziego Granicznego pttu Trockiego w następney rzeczy: summa złotych pols. 44000 prawém zastawném w roku 1822 junii 17 w Grodzie Trockim przyznaném przez b Sędziego Grodzkiego powiatu Trockiego Fabijana Modzolewskiego na maiątku dziedzicznym Mostołtowiczach w Trockim powiecie położonym upewniona, gdy nie była procentowaną, w roku teraznieyszym 1825 febr. 19 dnia, przez Dekret oczywisty Ziemski Trocki do 49710 złotych i gr. ½ tak zaległym procentem iak też obligacyinym zawinieniem zwiększona i do wypłaty w dniu 23 apryla teraz idącego Ru przeznaczona, ażeby nie była przez Sędziego Modzolewskiego w oprocentowaniu mitrężoną, przez osłonienie się jakimkolwiek bądź zdziałać się mogącym kondyktem, przez kompromis, lub inny wyrok, do jakiego zgodnie strony przystępując na wszelkie warunki przestać mogą, jakie w obliczu prawa i słuszności, niepowinnyby mieć mieysca, przeto żałący się szukając ubezpieczenia własnego funduszu, przez uznaną inekwitacyą do wspomnionego majątku Mostołtowicz; całą publiczność i wszelkie juryzdykcye ostrzega, iż jeśliby chciał podobnym sposobem osłaniać się od winney satysfakcyi Sędzia Modzolewski przed terminem 23 apryla teraz idącego roku, zamiar onego wprost się powinien uważać za krok przeciw żałącemu się użyty, o czem gdy cała powszechność zostaie zawiadomioną, plan onego wyexekwować się nie powinien, a chociażby się i wyexekwował, skarżonym będzie.

Kajet. Gan Sędzia Gran. pttu Trgo.

Roku 1825 mca lutego 28 dnia. Oswiadczenie Kajetana Gana Sędziego Gran. Trocgo stawaiąc na Sądach Adwokat Duszakiewicz do ingrossowania w protokuł Sądowy podał.
Andrzey Podbereski Sędzia Ziemski Troc.
Władysław Syruć Sędzia Ziem. ptu Troc.
Leonard Żyliński Sędzia Ziem. ptu Troc.
Takowe oświadczenie że wolno podać do Gazety Kuryera Litewskiego poswiadczam Władysław Syruć Sędzia Ziemski Trocki.

---

3. Roku 1825 miesiąca februaryi 16 dnia, Sąd Taxatorsko-Exdywizorski w majętności Miedziuszanach w skutek dekretu remissyynego Sądu Ziemskiego Zawileyskiego w roku 1824 miesiąca julii 15 dnia zapadłego, z odroczenia w dniu 15 februaryi 1825 roku zebrany; ponieważ z powodu niegotowości stron pretensyynych i podaney przez debitora prośby czynność swoją do dnia 10 marca 1825 roku odroczył: przeto ażeby w tym terminie tak pretensorowie do funduszu zeszłego Kanonika Kiełłpszy i do WW. Łazowskich dopominki swoje ściągający, oraz zawiniający do massy konkursowey, naostatek sami debitorowie WW. Łazowscy w majątku Miedziuszanach jawili się, tak o tém jako też, że już dzieło ostatecznie rozbierane będzie, trzykrotnie przez awizacyą Gazety Kuryera Litewskiego strony interessowane zawiadamia. Antoni Kozieł Sędzia Ziemski Ptu Zawil. Exdywizor Prezydujący. Józef Mikosza Sędzia Ziem. Ptu Zawil. Exdywizor. Antoni Swiętorzecki Prezes Grodu Zawiley. Exdywizor.

---

3. Sąd Ziemski Ptu Rosieńskiego zawiadamia wierzycieli i pretensorow, mieć mogących stosunki do dóbr Ławeyszek w pcie Ros. położonych, wprzódy W. Stankiewicza Chor. a dopiéro JP. Wincentego Babiańskiego, dziedzicznych; że wyrokiem swoim dnia 20 miesiąca stycznia 1825 postanowionym, w sprawie exdywizorskiey powtórny termin do oczywistego rozbioru dzieła konkursowego dzień 10 marca tegoż roku 1825 zapowiedział. i że od tego terminu w rychłym czasie do namowy przystąpi, więc gdyby którén z wierzycieli W. Stanisława Stankiewicza Chor.. lub pomienionego Babiańskiego, pretensyą swoję do rekognicyi niepodał, że prawney amissyi ulegnie, przez ninieyszą trzykrotną awizacyą ogłasza. Datt 1825 februar. 23 d. Konstanty Lutkiewicz Sędzia Ziem. Ptu Ross. Wincenty Ostrowski Sędzia Ziemski Ptu Rosień. Wincenty Kiewnarski Pisarz Ziem. Ptu Rosień.
Regent Ziem. Ros. Teofil Dowiat

Nasienie czerwoney koniczyny.

2 Można jey dostać za pomierną cenę, wschodu pewnego, w pałacu JW. Jenerała Hrabi Paca przy ulicy wielkiey, ktoby chciał kupić, spytać raczy u JP. Janowskiego murgrabiego tego pałacu.

---

2. Niżey podpisany ma sobie za honor uwiadomić przez Gazetę, iż życzącemu mógłby założyć ogrod szpacyerny w guście angielskim, w urządzeniu onego w części nadmienię, w którym można mieć altany chińskie, włoskie, angielskie, beldachimy Tureckie i groty różne, kaskady, różne strumyki szumiące, fontanny w różnych figurach wytryskające, dom pustelniczy z piękną kaplicą i z kanałem, w którym ryby z blachy dętey można łowić wędą jak gdyby żywe, skały i różne zwaliska wyobrażenia murow egipskich, gdzie i innych wiele rzeczy w nowych gustach, życzącemu wprzód na planie stosownie do mieysca i pozycyi okażę, takowy ogrod bez wielkiego kosztu może bydź zrobiony. Życzący może zgłosić się do miasta Kowna w dom JP. Wiewiorkowskiego. Zaymujący się tym planem Antoni Bukowski.